Proletarijjez вьd mu vьliş, ətuvtçə!

LENIN TUJ VЬLƏT

(По ленинскому пути)

VKP(в) Okruzkomlən, VKP(в) Kudьmkarskəj rajkomlən da Okrispolkomlən organ.

№ 104 (1552) Avgust 26 lun 1937 god

Avgust 23 lunə Moskvaə loktisə mijan rodinalən otvaznəj zonnez—jorttez Mixail Gromov, Andrej Jumasov da Şergej Danilin.

Slava gerojjezlə—вogatьrrezlə, stalinskəj sokollezlə, kədna soversitisə вesprimernəj podvig da zavojujtisə mirovəj rekord вesposadoçnəj perelotьn.

„ANT-25“ samolotlən əkipaz (sulga vьvşan veşkьtlanə): samolotlən komandir Sovetskəj Sojuzlən geroj M. M. Gromov, mədəз pilot major A. B. Jumasov da sturman 3 rangaa voeninzener S. A. Danilin.

Jort Kaganoviç L. M.—Tazoləj promьslennoşlən Narodnəj Komissar

SSSR istorija kuza medвur uçeвnik vьlə konkurslən itoggez

Medвь sovetskəj вkolaeziş velətçişşezlən vəli вur uçeвnik, pravitelstvo oвrazujtis todelnəj Pravitelstvennəj Komişşija, kədьlə poruçitis çulətnь konkurs srednəj вkolaeziş 3 da 4 klassez ponda SSSR istorija kuza medвur uçeвnik vьlə.

Əni konkurs konçitçis, i konkurslən Zjuri petkətis aşşis postanovlenno.

Zjuri ustanovitis, вto mukəd uçeвnikkezьs 46 uçeвnikiş, kədna predstavitəmaş konkurs vьlə, veввəmaş istorija kuza vaz uçeвnikkez dьniş, kədnə osuditisə 1934 godşa maj 16 lunşan SSSR Sovnarkom da VKP(в) CK postanovlennoьn „SSSR вkolaezьn grazdanskəj istorija prepodavanno jьliş“.

Etna uçeвnikkezьn, kət i eməş nedostatokkez, soвludajtçə istoriko-xronologiçeskəj poşledovatelnoşt istoriçeskəj soвьtijaez gizəmьn, şetşə opisanno vaznejsəj istoriçeskəj javlennoezlə, şetşənь osnovnəj xronologiçeskəj dataezlən pereçen da istoriçeskəj dejatellezlən xarakteristikaez.

Zjuri otmetitis etə faktsə, kьз dostizenno istoriçeskəj nauka front vьlьn, no ətlaьn aslas postanovlennoьn podrovnəja otmetitis oвsəj nedostatokkezəs, kədna eməş etna uçeвnikkezьn i kədnə dolzenəş ustranitnь oşlanşa uзьn SSSR-liş istorija izuçajtəmьn, siз-zə i вkolaьn istorija prepodavannoьn.

Pravitelstvennəj Komişşijalən Zjuri postanovitis ne prisuzdajtnь pervəj premijasə nekinlə uçeвnikkez avtorrez kolasiş.

Mədəş premija 75 tьşeça rub Zjuri prisuditis uçeвnik avtorrezlə, kəda sostavitəm Moskovskəj gosudarstvennəj Pedagogiçeskəj institutlən SSSR istorija kafedraən professor S. V. Sestakov redakcija uvtьn.

„SSSR istorijalən kratkəj kurs“ professor A. V. Sestakov redakcija uvtьn odobritəm Pravitelstvennəj Komişşija i rekomendujtçə kьз uçeвnik 3 da 4 klassez ponda.

Uвorka da şev jьliş

(Avgust 25-ət lun kezə svodka)

Rajonnez	Vundəm вьdəs (ga)	Vundəm proc.	Şimlaləm kombajn (ga)	Vartəm şu (ga)	Teçəm soromə (ga)	Kəzəm (ga)	Kəzəm proc.	Rjadovəj şev
Gajna	4850	63,8	—	1500	1600	1810	86,1	277
Kosa	5667	57,3	—	915	1239	2098	77,2	57
Koçeva . . .	7989	55	18	1867	1423	5042	84	2135
Jurla . . .	12528	52,8	449	2255	1055	7345	74	1509
Kudьmkar . .	26892	46,3	1325	4741	5036	20968	87,3	—
Pos. sovet .	656	45,4	—	112	109	389	100	—
Juşva	13087	50,3	1115	2639	2496	8412	94,5	2597
Вьdəs okrugьn	71669	51,9	2907	14029	12901	47477	86	6575

Kombajnerrezlən sorevnovanno

JUŞVINSKƏJ MTS

1. Bragin— 146 ga
2. Сьвin— 110 „
3. Istomin— 110 „
4. Botalov F. K.—93 „
5. Kolьxmatov—70 „
6. Vlasov— 68 „
7. Mansurov— 62 „
8. Xorosev— 62 „
9. Vedernikov—56 „
10. Botalov V. A.—40 „

KUPROSSKƏJ MTS

1. Kьlasov— 67 ga
2. Anikin— 60 „
3. Uzegov— 58 „
4. Isakov— 46 „
5. Şemusev— 34 „
6. Anikin— 33 „

Lon ozə вoştə

Kət i eməş konkretnəj ukazanno ez i sokkez VKP(в) Oвkomşan i Oвlispolkomşan lon вoştəm jьliş, no Kudьmkarskəj RAJZO i MTS, tьdalə, lьddənь neoвjazatelnəjən. Lon rajon paşta, kət i voəm, sulalə kok jьlьn.

V-Juşvinskəj da Leninskəj şelsovettezis kolxozzezьn lon jurres pondasə potlaşnь-ni i kişşьnь kəzьsьs, no eta jeea вespokoitə pravlennoezəs. Kolxozzezьn lon vəditan zvenoez ozə uзalə, lon ozə вoştə.

Kerənь məjmuşa godşa praktikasə—lon şimlavnь şuez şimlaləm вərьn. Leninskəj şelsovetiş kolxozzez lon вoştisə 126 gektar tujə 11 gektar.

Kolə etna-zə lunnezə kutçьnь вoznь lonsə, medвь ne kişnь kəzьs i askadə vəvdnь.

Turkin

Ispanija fronttez vьlьn

Centralnəj front

Əspan agenstvo juərrez şərti, general Miaxa avgust 20 lunə javitis zurnalisttezlə, вto вьd şektorьn—lən.

Vostoçnəj (Aragonskəj) front

Oвorona ministerstvo soвseننoez şərti mjatezникkez avgust 20 lunə vessisə Sant Krus monastьr dьnə (Xakaşan 7 kilometra ьlьnaьn).

Juznəj front

Oвorona ministerstvo şvedennoez şərti, avgust 20 lunə Porkunja da Buxalanşe şektorrezьn kьlis mjatezникkez lagerьn artillerinskəj snarjaddezlən potlaşəmmez da ruzejnəj perestrelka.

Şevernəj front

Əspan agenstvo soовseننo şərti, respublikanskəj vojskaez avgust 19 lunə krepitisə aşşinьs pozicijaezsə Santanderskəj şektorьn i вoştisə kьk vil punkt. Avgust 19 lunə вojjezlən ez vəv seeəm ozestoçonnəj xarakter, kьз oşşə lunnezas.

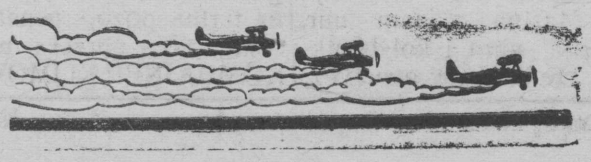

Tazoləj promьslennoşt Narodnəj komissariatəs jansətəm jьliş

SSSR Centralnəj Ispolnitelnəj Komitetlən da Narodnəj Komissarrez Sovetlən postanovlenno

SSSR Centralnəj Ispolnitelnəj Komitet da Narodnəj Komissarrezlən Sovet **postanovlajtənь:**

1. Jansətnь tazoləj promьslennoştlən Narodnəj Komissariat sostaviş masinostroitelnəj promьslennoştəs (avtotraktornəj, stankostroitelnəj, paravozo-vagono-stroitelnəj zavoddezəs, şelsko-xozajstvennəj masinaez stroitan zavoddezəs, logkəj da pisçevəj promьslennoşt ponda masinaez stroitan zavoddezəs, kotlo-truвnəj da əlektrotexniçeskəj promьslennoştəs i siз oз.), a siз-zə metaliçeskəj izdelijaez, cvetnəj metallez oвrabotka zavoddezəs, rezinovəj da kauçukovəj promьslennoştəs, texniçeskəj şteklo zavoddezəs i oвrazujtnь masinostroennoliş torja oвsesojuznəj Narodnəj Komissariat (Narkommas).

2. Tazoləj promьslennoştliş вьdəs mədik otraşllez, sь çisloьn вьdkod toplivnəjəş, əlektrostancijaezəs, çornəj da cvetnəj metallurgijaəs, ximiçeskəjəs, stroitelnəj materiallezliş proizvodstvo i siз oз., soxranitnь tazoləj promьslennoşt Narodnəj Komissariat (Narkomtaz) sostavьn.

3. Masinostroenno Narodnəj Komissarən utverditnь jort Mezlaukəs Valerij Ivanoviçəs.

4. Tazoləj promьslennoştlən Narodnəj Komissarən utverditnь jort Kaganoviçəs Lazar Moişejeviçəs tujjez Narodnəj komissar oвjazannoştteziş osvoвoditəmən.

5. Tujjez Narodnəj Komissarən utverditnь Narodnəj komissarliş zameştiteləs jort Bakulinəs Alekşej Venediktoviçəs.

SSSR Centralnəj Ispolnitelnəj Komitetlən predşedatel
M. KALININ

SSSR Narodnəj Komissarrez Sovetlən predşedatel
V. MOLOTOV

SSSR Centralnəj Ispolnitelnəj Komitetlən şekretar
A. GORKIN

Moskva, Kreml.
Avgust 22 lun 1937 god.

Suvtətnə disciplina kombajnorrez kolasən

Jort Stalin baitis, — „şu zimlaləm—delo şezonnəj i sija oz lubit vişçişnə. Zimlalin askadə — vəigrajtin, şormin zimlaləmən—proigrajtin. Kombajnlən znaçennoəs sula lə səən, sto sija otsalə zimlavnə urozajsə askadə. Eta əddən əzət da şerjoznəj uz, jorttez“. Vot etnə dona da nevunətana kəvvezsə mijan una organizacijaez i vunətisə, liво prosto ozə pridavajtə askadə urozaj zimlaləm vələ nekəeəm znaçenno. Leninskəj şelsovetən uzalənə uborka pondətçəmşan 4 kombajn. No kəeəm-zə nələn uzəs? Otvratitelnəj.

Avgust 25 lun kezə kombajnnezən vundisə toko 181 gektar, a vədəs ruzəgsə şelsovet paşta zimlalisə 2109 ga, siş pozə azzənə, kombajnnezən vundəməs sovşem jeea. Kombajnnez da traktorrez çasto zugalənə. Askadə MTS-şan çaştez ozə vajə. Kombajn № 9, kombajner Klimov Nikolaj Ivanoviç baitə: „pervojşa lunnezas uz menam munis prekrasnəja, vundəvli 10—14 gektarən. Kombajn menam bur i vədsa porjadokən, no traktor kuza pər kolə sulavnə, traktor vaz, zugalə. Mexanik Sardakov vovlis, gizis blok-not vələ çaştez, kədna kolənə mijanlə. Kad çulalis pjatidnevkaşa unazək-ni, a çaştez avuəş ənəz. Avgust 21—22 lunnezə traktor kuza egə usalə. Çasto sulavlam mijə torcovəj kluç kuza, sija uməl mijan, vetləvlam eta kluç ponda mədik brigadaə“.

Vot eteəm meloççez kuza ətik kombajn vədsa lunən oz usav, oz tərt uslun normaez.

Kolə vištavnə i kombajnerrez kolasən disciplina jəliş. Kombajnerka Vedernikova, kəda usalə Pitejevskəj kolxozən, avgust 24 lunə asəvşan-zə munis gortas, kombajn ez usav lunsərəş, a kər pondətçis vundənə, zermis, i siş, eta lunə ez usav nemənda. Lapinskəj kolxozən (V-Juşva) usalə kombajn № 3, sturvalnəj Burlakov avgust 24 lunə munis juaştəg gortas, Arxangelskəj şelsovetə. Kombajn şərən şleditnə nekinlə, masina çasto pondis zugavnə i eta lunə vundisə toko 4 gektar. Səlvozanskəj kolxozən kombajner Zərjanov uzalə uborka pondətçəmşan, a vundis toko 30 gektar. Vundəm kaçestvo əddən uməl. Kombajn şərən ozə şleditə, jogja ruzəgşan resotkaez tərənə çoza, etaşan izasnas vartəm şuəs petə əddən una,—vəd izas kuça uvtən kilogrammən i unazkən. Vundənə vələnə—pizəs suvda, ruzəgəs zugşəm, çut ne tret sepəs kolə əv vələ. Kolxoznikkez ləddənə, sto əv vələ kolə şuəs nejceazək centnerşa ətik gektar vələn. Vovləm setçə MTS-lən agronom Rəkov vizətəm i nem abu vištaləm, munəm bər. Eteəm uznas MTS-iş rabotnikkez diskredirujtənə kolxoznikkez ozən socializmliş gordoştsə—kombajnsə, sek kər seeəm uməl zugşəm da turun joga şusə pozis vundənə znejkaən, neto kiezən.

Kombajnnez dənən otvetstvennəj morttez avuəş. Leninskiş perviçnəj partorganizacija—partorg Popova uborkaən oz interesujtçə.

Kolxozzezə formalnəja, bumaga vələn prikrepitəmaş otvetstvennəjjezən, no uz vələn abu nekin. Etaşan Leninskəj şelsovet uborkaən, şevən i nan postavkaən pədən prorəvən. A kətən usalənə kommunisttez, eməş prekrasnəj pokazatellez. Jersovskəj kolxozən usalə predşedatelən kommunist jort Mazunin. Sələn ruzəg vədsən vundişşis, kəzşis i vədsən şetis ruzəg gosudarstvolə, vundənə əni oşa şuez. Sofronovskəj kolxoz predşedatel Ostanin, tozo munə ozən.

Kətən abu politiçeskəj da massovo-razjaşnitelnəj uz kolxoznikkez kolasən,—setçin prorəv. Galukovskəj da Saxarovskəj kolxozzez gosudarstvolə ezə şetə nan ətik kilogrammən. Səlvozanskəj kolxozən vartəm şuəs 200 centner, a gosudarstvolə şetisə toko 36 centner, Bolkaçovskəj kolxoz gosudarstvolə şetis ruzəg 12 centner, a vartəm şuəs kujlə 600 centner.

Kudəmkarskəj rajkomlə kolə kutçətnə Leninskəj partgruppaəs uz berdə, zastavitnə uzavnə kəz kolə kommunisttezlə.

Turkin

Şu zimlaləm tujə malinalənə

Zak-Kluçovskəj kolxoz (Verxovskəj şelsovet) talunna lunəş ez şet gosudarstvolə ətik centner. Kolxoziş predşedatel kommunist Mexonosin organizujtəm javnəj sabotaz. „Jestam esə kəskənə-tə, ed vəliş nevazən pondətçimə vundənə da i vartəməs esə abu“—suə predşedatel. Kolxoz talunna lunəş zimlalis vəliş 57 gektar, a kolə zimlavnə 337 ga. Kolxoznikkez kolasən uzalan disciplina abu, uz tujə pər toko malinalənə. Brigadirrez siş-zə uzalənə kiez leşəmən. Kolxoznikkezliş uzlunnez oz gizə, oz korə nəşan lunşa zadannoez tərtəm.

ŞELKOR MEXONOSIN

Məla uməla uzalə Bormotovskəj kolxoz?

Əddən uməla ləşətçis şu zimlaləm kezə Verxovskəj şelsovetiş Bormotovskəj kolxoz. Talunna lun kezə şu zimlaləm vəliş 57 proc. vələ, kət kolxozən em traktornəj znejka, kuim konnəj znejka i 75 vundiş. Uməla uborka munə toko səşan, sto kolxozən abu nekəeəm uzalan disciplina, brigadirrez abu suvtətəmaş uçot, kolxoznikkez oz tədə kənəm nələn uslun.

Ozimovəj şev orətisə. Kolxozlən predşedatel Zubov N. A. otkazitçis ssudaiş, a əni gorzə, sto oz tərmə pə kəzəs. 270 gektariş kəzis toko 102 gektar.

Nanpostavkaən organizujtis javnəj sabotaz. Avgust 25 lun kezə şetəm vədəssə 3 centner. Şu vartəm kezə abu ləşətçəmaş i vartənə əddən uməla. Meskotara abu.

Bormotovskəj kolxoznikkezlə kolə veznə rukovodstvosə i kolxozsə pərtnə peredovəjə.

ÇUDINOV

Məla sulalə snopovjazalka?

Kudəmkarskəj MTS Jagodinskəj kolxozə əstis traktornəj snopovjazalka esə avgust 3 lunə. No eta snopovjazalkaən avgust 3 lunşan avgust 20 lunəş vundisə ruzəg 14 gektar da zər 3 gektar. Eta vreditelskəj podarok gozumbət-ni sulalə ətlaən traktorən.

Pervəj brigadaiş brigadir Çugajev koris traktornəj otrjadiş brigadirəs Jarkovəs gərnə par 3 gektar, no Jarkov kategoriçeskəja otkazitçis, kət i traktorəs sulalis veş.

Dər-ja esə Moskvinskəj MTS pondas əstavnə kolxozzezə masinaezsə toko sulavnə?

Kolxoznik

SIŞ RUKOVODSTVO

Nagorskəj kolxozlən (poşelkovəj sovet) predşedatel Podjanov Vaşilij Matvejeviç sə tujə, medbə bolşevistskəja veşkətlənə kolxoznəj uzən, sija leşçişəma toko pirujtnə. Pirujtnə organizujtis i mədik kolxoznikkezəs, kəz Raspopov Andrej Vaşiljeviçəs (skladovsik) da Çetin Danilo Şemjonoviçəs. Etaşan kolxozən uz munə əddən uməla. Ənəş kujlə kurttəg 17 ga vələn turun, kəda vazən-ni sişmis.

Kolxoz uməla gotovitçis şu zimlaləm kezə. Etaşan şo esə ez konçitə ruzəg vundəm. Mədəz brigadaən avgust 19 lunəş ez vəv vartan masina i eta brigadalə kovşis vetləvlənə ruzəg kəzəs ponda 9 kilometra ələnaə № 1 brigadaə, a mukəd pərşas № 1 brigadaən skladovsik luntərrezən oz ovlə—pirujtə i podvodaez sulalənə veş. Etaşan mədəz brigadaən şevən şo esə kəskənə. Avgust 18 lunəş kolxozən ez vəv sortirovka, şev çulətisə sortirujttəm da protravittəm kəzəsən.

Kolxoznikkez kolasən abu nekəeəm disciplina. Uz vələ petənə lunnas 11—12 çasən, a mukədəs uz vəlas sovşem oz petə. Siş Çetin Danilo Şemjonoviç avgust 20 lunə luntər pirujtis i kək vəv, kədna uzalənə znejka vələn, kuz lun sulalisə veş.

Kolxozlən em ne uməl plodo jagodnəj sad, no pravlenno sə vələ oz obrazzajt nekəeəm vnimanno. Vəli storoz, no sijə indisə mədik uz vələ, əni abu nekəeəm nadzor i sadən çasto ovlənə kozaez da mədik poda.

Təvnas kolxoznikkez uzalisə vərən, strojkontoraən, bolnicaən i mədik otxodniçeskəj uzzez vələn. Pravlenno eta ponda poluçitlis denga, no kolxoznikkezlə ez şetavlə ətik kopejkaən. Kolxozən revizija ez vəv kək god-ni.

Kolxoznikkez nedovolnəjəş rukovodstvoən i korənə veznə.

KOLXOZNIK

Burmətnə uz VLKSM Gainskəj organizacijaən

VLKSM Gainskəj rajkomlən ozzaşa şekretar Səpicin „kvalificirovannəj boltun“, kəz sijə suisə komsomoleccez, aslas bezdejatelnoştən vajətis komsomolskəj organizacijasə setçəş, sto Gainskəj rajonən komsomoleccez kolasən ez vəv polituçova, a Səpicən VLKSM Okruzkomə pər şetalis bəbətçana svodkaez, sto polituçova komsomoleccez kolasən munə bura.

Bezdelnik Səpicən razis komsomolskəj organizacija rajonən, zugis komsomolskəj disciplina, sija lezis samotok vələ pionerrez kolasən uz. A VLKSM Okruzkomiş vaz siş rukovoditellez, kədnija veşkətlisə svodkaez şərti, pər oskisə Səpicənəs, sto sija medbur şekretar (vəd uz jəliş askadə əstə svodkaez).

No məj sajəvtçisə ena svodkaez sajən? Eta voprosən nekin ez interesujtçəvlə. A delo vələn Səpicən usalis to kəz. Ivançinskəj perviçnəj komsomolskəj organizacijaən VLKSM rajkom ləddis 17 mort komsomoleccez, a delo vələn setçin vəlisə toko 8 komsomolec. Səpicən ez vəv ətik perviçnəj komsomolskəj organizacijaezən, ez təd, kəz i məjən olisə komsomoleccez. Eta zə Ivançinskəj organizacijaən Səpicən bərjis komsorg vezişşezən A. Je. Tiunovaəs da A. B. Tiunovəs, kədna ozə javlajtçə komsomoleccezən.

Səpicən zugis komsomolskəj xozajstvoən uçot, umənlennəja zugis buxgalterija, odnako revizionnəj komişşija ustanovitis, sto Səpicən vizis komsomolskəj denga 1694 rub, Çeçulina—1200 rub, Nibaulin—300 rub i siş oz.

VLKSM Rajkomiş vil şekretarlə jort Vavilinlə kolə petkətnə əzət politiçeskəj urok boltun Səpicən rukovodstvoiş da mobilizujtnə komsomoleccez Səpicənəna pozledstvijaez likvidirujtəm vələ. Kolə resətelnəja mədkodşətnə komsomolskəj uz Gajnaən. Organizujtnə polituçova komsomoleccez kolasən, medbə nijə vermisə suvtətnə avangardə kolxoznəj da vər proizvodstvoən.

Kəz me uzala

Kombain—masina bur, sija əddən bura kokneta kolxoznik kezliş uzsə. No mijə, kombajnerrez i MTS-iş rukovoditellez ogə kuzə çasto sijə ispollzujtnə i uməla ləşətçam uborka kezə. Medbə tərtnə i sodtətən tərtnə lunşa normaez kombajnən, kolə kombajn dənə burzəkə krepitnə traktor i zaptənə tərməmən kolana çaştez. A siş-zə kombajner dolzen ləşətçənə tuləssan, uçastvujtnə agronomkət kombajnən usalan uçastokkez boştikə.

Me usala № 9 kombajn vələn. Masina menam bur, usalə sija bura i kolxoznikkezşan me kəla bur otzəvvez, no traktor kuza çasto kolə sulavlənə, traktor vaz i çasto zugalə, oz poz tərtnə lunşa normaez. Pervojşa lunnezas usali ne uməla, vundəvli 10—14 gektarən, vundan plossad vəli əzət i volkət. No vot avgust 19 lunə şetisə uçastok 6 gektar, məjja, setən mijə toko əstimə kadsə. Ne ətpər şibdəlimə masinanas məjrrez kolasə. Me bə eg məd setiş vundənə, no agronom Rəkov zastavitis.

Kombajnerən me usala pervəj god, məjmu usali pomosnikən, zimlalimə 300 gektar. Staxanovskəj normaez tərtnə pozə, ponda pesşənə i tavo burzəka uzavnə.

KOMBAJNER KLIMOV N. I.

Kitajən fronttez vələn polozenno

TOKIO, avgust 21 lun (TASS).

Şevernəj Kitajən japonskəj vojskaezlən komandovanno juərtə, sto tən asəvnas Çzokouçzen dənən, lunlanən-zək Lansanşanşa, pondətçis medozza əzət stolknovenno japonskəj da nankinskəj vojskaez kolasən.

* * *

SANXAJ, avgust 21 lun (TASS).

Bejpin—Şujjuanskəj front vələn kitajskəj vojskaez vessənə Saxə-lanə. Kitajskəj soldattez atakujtisə japonskəj çaşşezəs, Çənşinzanən, Bejpinşan 20 kilometra vunlanən.

Sentral—Njus agenstvo juərtə, sto avgust 19 lunə viliş pondətçisə upornəj bojjez Nankou rajonən. Japonskəj vojskaez kerisə vənə ataka kitajskəj vojskaez pozicijaez vələ Xunlajuanən da Mavaoçuanən, medbə ovladejtnə nankouskəj proxodən. Ataxa vəli otbitəj.

Vrid. otvetstvennəj redaktor S. Zubov

Кудымкарская тип. Окргоспздата Заказ № 1005—1937 г. Тираж 1611 экз. Уполномоченный Свердобллита № 1406